

BACHELOR OF ARTS EXAMINATION, 2025

SANSKRIT (Hons.)

2nd Year, 2nd Semester

Subject Code : ARTS/UG/MAJOR/TH/22/202

VEDIC LITERATURE : TEXT & GRAMMAR

Time : Two Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

सर्वेषां प्रश्नानामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रदेयम् ।

CO: 1

1. अधोलिखितः मन्त्रः ऋषिच्छन्दोदेवतानिर्देशपुरःसरं सायणभाष्यानुसारेण व्याख्यायताम् । 5
स नःपितेर्व सूनवे-
ऽग्नें सूपायनो भव ।
सचस्वा नः स्वस्तये ॥

CO: 2

2. अधस्तनयोः प्रश्नयोः एकस्य उत्तरं देयम् । 5
a) वैदिकसाहित्ये इन्द्रदेवतायाः स्वरूपं भवदधीतमन्त्रभागमाश्रित्य सम्यक् उपपाद्यताम् ।
b) ऋग्वेदसंहितायाः वाक्सूक्तगतं दार्शनिकतत्त्वं सम्यक् उपस्थापनीयम् ।
3. अधस्तनयोः विनियोगवाक्ययोः एकस्य व्याख्या करणीया । 5
a) 'अग्निमीळे' इति सूक्तं प्रातरनुवाक आग्नेये क्रतौ विनियुक्तम् ।
b) तस्मिन् सूक्ते प्रथमाया ऋचो द्वितीयस्यां पवमानेष्टौ स्विष्टकृतो याज्यात्वेन विनियोगः ।

CO: 3

4. a) निम्नोद्धृतेषु पदेषु द्वयोः सूत्रनिर्देशपुरःसरं स्वरसञ्चरणं करणीयम् । 2x1=2
अग्निम् । यज्ञस्य । देवम् ।
b) अधःस्थितानां पदानां द्वयोः ससूत्रं पदसाधनं करणीयम् । 2x1=2
पुरोहितम् । ऋत्विजम् । दीदिविम् ।
c) अधोलिखितानां वैदिकपदानां द्वयोः लौकिकसंस्कृतरूपं प्रदेयम् । 1x1=1
देवेभिः। दिवेदिवे । स्वस्तये ।

CO: 4

5. अधोलिखितयोः एकस्य उत्तरं प्रदेयम् । 5
a) ऋग्वेदीयं शब्दरूपवैचित्र्यमवलम्ब्य लघुकायः प्रबन्धो लेखनीयः।
b) वैदिकभाषायामुपसर्गाणां प्रयोगमनुसृत्य संक्षिप्तो निबन्धो विरचनीयः ।
6. निम्नलिखितस्य ऋग्वेदीयमन्त्रस्य पदपाठः प्रदर्शनीयः । 5
अग्निर्होता कविक्रतुः
सत्यश्चित्रश्रवस्तमः।
देवो देवेभिरा गमत् ।
